

Posudek oponenta bakalářské práce

Název: Politika nulové tolerance v českém kontextu

Autor: Krista Danovská

Oponent: Zora Hesová

Cíl a obsah

Deklarovaným cílem bakalářské práce je analýza politiky nulové tolerance kriminality na příkladu města Slaného, Litvínova a Duchcova. Tato politika se odkazuje ke zkušenosti New Yorku, kde měla zvýšená sociální věst k výraznému snížení kriminality v 90. letech. Práce deklaruje svůj kritický pohled na samotný pojem, a spojuje jej s dalšími pojmy jako je morální panika a vyloučené lokality. Metodou je diskurzivní analýza zmíněných politik a soustředění na to, jakým způsobem jsou popisovány jak politické problémy, tak i jejich aktéři. Jako literaturu uvádí autorka jak teorii marginalizace Loica Wacqanta, tak i řadu českých antropologů marginalizace.

Provedení

Autorka definuje pojem nulové tolerance jako synonymum pro tvrdý postih kriminality a uvádí příklad New Yorku a způsob šíření politického vzoru mimo USA. Rozebírá tehdejší kritiku sociálních důsledků R. Guilianiho politiky (další prohloubená exkluze a neřešení jejich příčin) a teoretické předpoklady v tzv. teorii rozbitých oken (představa, že narušování veřejného pořádku kauzálně vede k zločinnosti, předpoklad vztahu mezi sociální organizací sousedství a zločinem), kde lokální policejní přítomnost dohled získává přednost před řešením nerovností, strukturální diskriminace atd.

Autorka politiku nulové tolerance spojuje s pojmem tzv. morální paniky, s pocitem ohrožení sociálního řádu, spojeným s požadavkem tvrdé odpovědi skrze reakce na krizi definující dvě společenské skupiny (my a oni) stojící v konfliktu. Tzv. morální panika je popsána jako mechanismus, skrze který se vytvářejí předpoklady a artikuluji požadavky politik nulové tolerance.

V druhé části autorka přechází k tématu tzv. vyloučených lokalit, které definuje a které ji přivádějí ke konkrétnímu příkladu v ČR, které uvádí skrze téma bydlení, obchodování s chudobou a státních politik a zároveň uvádí pojem kritické diskurzivní analýzy.

V 9. kapitole autorka přistupuje k analýze tématu – tří měst, které vyhlásily tzv. nulovou toleranci – Slaného, Litvínova a Duchcova v určeném časovém období.

Autorka popisuje způsoby zavedení (např. tresty za zneužívání sociálních dávek, sankce jako vystěhování z ubytoven), aktéři (radní, poskytovatelé pomoci, majitel ubytoven), jevy (kauzy), definice problémů, zapojených osob (klienti) a průběh a kvalitu kauz (protiromská více či méně). Zmiňuje také společné i odlišné povahy tří případů (politika nulové tolerance v rámci sociální, nebo represivní politiky) a jejich různá vyústění i společnou problematiku: „Město se staví do role kontrolora společenského řádu, který je narušovaný nepřizpůsobivými, kteří jsou z velké části Romové, ale zároveň se jedná o nejchudší obyvatele města žijící na jeho okraji“
Bakalářskou práci k obhajobě doporučuji a navrhuji hodnocení „velmi dobře“ nebo „dobře“.

Hodnocení

Práce zajímavým a informovaným způsobem uvádí do různých problematik (politika nulové tolerance, tzv. morální panika, tři způsoby řešení vyloučení). Autorka ukazuje dobrou znalost těchto různých okruhů, vytyčila si akademicky i společensky relevantní a opět aktuální téma a přinesla dobrý úvod do něj a popis. Bohužel práce všechny tři témata uspokojivě nespojuje, jinými slovy nabízí popis a částečné analýzy, avšak práce nemá, kromě tématu nulové tolerance, jasnou výzkumnou otázku, na kterou by přímo odpovídala. Autorka v třetí části zajímavým způsobem kriticky popisuje a porovnává tři příklady, po popisu ale neprování systematickou analýzu fenoménu tzv. nulové tolerance, pouze opakuje to, co předpokládala na začátku, že tato politika, stejně jako v New Yorku, pouze prohlubuje nerovnosti a sekuritizuje sociální problém. Rovněž nenaplnila očekávání zmíněné diskurzivní analýzy: nezmiňuje, jako texty, diskurzy, slovníky, kategorie analyzuje, pouze vyzdvihuje používání pojmu „nepřizpůsobivý“. Tento postup vede k tomu, že práce se opakuje a potvrzuje své předpoklady, a působí nespojitě.

Přítom téma, literatura i naznačený analytický pohled jsou relevantní a platné.

Zajímavější by bylo, kdyby konstatovala společný jev (explicitní reference k tzv. nulové toleranci ve třech městech), položila otázku (řeší, nebo neřeší tato politika problém; jaké jsou reálné dopady a důsledky této „zázračné“ atd.), popsala výsledky a ty analyzovala společným způsobem: tedy kdyby nevěnovala tolik pozornosti teoretickým úvodům, ale realitě, kterou popisuje, a podrobné analýze (úspěch, nebo neúspěch, dopady, způsoby řešení), a důvodům (kde pomohou diskurzy identifikovat represivní přístup).

Práci k obhajobě **doporučuji** a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze dne 30. 8. 2018

Zora Hesová